

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Lavendel

In mijn jeugd was echte lavendel (*Lavandula angustifolia*) een tamelijk zeldzame tuinplant. De laatste tien jaar zie je hem ook overal opduiken in de openbare ruimte. Vaak op onmogelijke plaatsen, zoals muren en kades. In de Verspreidingsatlas van FLORON wordt gemeld dat echte lavendel vanaf 2000 is ingeburgerd. Dit dwergstruikje is oorspronkelijk afkomstig uit het Westelijk Middellandse Zeegebied. Iedereen die wel eens in Zuid-Frankrijk is geweest, heeft de lavendelvelden gezien. Wij kampeerden ertussen en zagen ook de ketels waar de lavendel inging om de lavendelolie te maken. De opkomst van de echte lavendel heeft alles te maken met de inspanningen van kwekers om het aanbod te vergroten. Ook rond Breda kun je lavendelvelden aantreffen, zij het dat deze niet paars kleuren, want het zijn alle jonge planten.

Ongetwijfeld is door de kwekers geselecteerd op planten die gedijen in een koeler en vochtiger klimaat. Daarnaast zal ook een rol spelen, dat onze zomers en winters warmer worden en het klimaat dus meer richting Zuid-Franse kenmerken koerst. Echte lavendel behoort tot lipbloemige en heeft blauwpaarse bloemen en lijnvormige bladen, die dicht met sterharen zijn bezet. Dit laatste is een kenmerk van planten, die zich moeten verdedigen tegen veel zonlicht waardoor verdroging dreigt.

Lavendel wordt al duizenden jaren gebruikt. In het oude Egypte werden windsels voor mummies gedrenkt in een teerachtige substantie, die lavendelolie bevatte. Zowel in het oude Griekenland als in de Romeinse gebieden werd lavendel gebruikt als badkruid, en dat zowel omwille van zijn geur als om de therapeutische waarde. De Griekse schrijver Padanius Dioscorides vermeldde het medicinaal gebruik van lavendel in de eerste eeuw na Christus. De Romeinse troepen hadden ook zeker lavendel bij zich voor gewonde en

uitgeputte soldaten, en waren de eersten die het voor oogst en verwerking plantten. Hierdoor verspreidden de Romeinen het gebruik van lavendel over hun hele territorium.

In de Middeleeuwen werd lavendel als strooikruid gebruikt vanwege de frisse geur en de insectenwerende eigenschappen. Het werd in kloostertuinen gekweekt om de medicinale eigenschappen. De wetenschappelijke geslachtsnaam 'lavendel' komt van het Latijnse 'lavare' = wassen. De soortnaam 'angustifolia' = met smal blad.

Aad van Diemen – natuurgids IVN – mede auteur 'Stad en Plant'

Markandaljetjes

* inhaal zomerweek ! Nog zwaluwen gezien?

* Tweede kamer en Brabantse Staten zetten brief EU commissaris Sinkevičius over noodzaak redding Ulvenhoutse Bos op hun agenda. EU waardeert inzet van

De Groene Kamer, nmv Markkant, IVN Mark&Donge, adviesgroep BromN en wil onze overheden helpen voor behoud waardevolle Ulvenhoutse Bos.

* Brabant heeft gelukkig weer een bestuur, nu Nederland nog, of wordt het weer uitstel om uitstel?

* Fractie Water Natuurlijk van Brabantse Delta bij veldbezoek aan Frank van Alphen (Galder) onder de indruk van innovatieve 'gesloten systeem' voor de kweek van aardbeienplanten. Alle water wordt met soort nierdialyse systeem gefilterd en hergebruikt. Geen verontreinigd water meer de Mark of bodem in. Ook realisatie EVZ Kerzelse Beek staat voor deze winter gepland. Landschappelijke inrichting - ook voor steenuil - volgt.

Geurende paarse lavendel.

Foto: Aad van Diemen

Frank van Alphen (Galder) informeert Fractie Water Natuurlijk (Waterschap)

- * Gezellige werkdag IVN natuurtuin Oranjepolder. Zaterdag 9 sept. 9-12u. Domeinweg 9. Oosterhout.
- * “Heb lef, kom met een advocatenbef!” Klimaatactie 10 september 11u van Natuurpunt Markvallei bij stadhuis Hoogstraten. Zie website Natuurpunt Markvallei.
- * Nachtvliedernacht. Vrijdagavond 15 sept. 19-2u3. Start met presentatie, daarna waarnemen met zaklamp. IVN Mark&Donge. Domeinweg 9. Oosterhout.
- * Paar plekken vrij gekomen bij IVN najaarscursus. Start 19 december. Bavel. Zes avonden, vier zaterdag excursies. Zie website IVN Mark&Donge bij ‘blik op natuur’.
- * Bleeke Heide, twaalf Lepelaars (Dirk Yzewyn), honderd Kieviten (Jan Vriens, Jeanne van Dommelen). Merkske: honderd Boerenzwaluwen vlogen weg (Stijn Leestmans), twee Watersnippen, (Tom Voet), Tapuit (Tom en Stijn), vijftientig Putters (Leestmans), Boompieper (Kuypers Ludo1). Markdal: vijf jonge Aalscholvers, Groene Specht, twintig Kieviten, hele late (voor niets) roepende Tjiftjaf (Harry van Vugt), twee IJsvogels (veldbezoek Water Natuurlijk bij Vonderpad), als inspiratie voor natuurherstel Markdal! (wordt deze maand in Waterschap over besloten!).

Joop van Riet – IVN natuurgids Mark&Donge

Nazomerend Markdal bespikkeld met kenmerkende 'Blondes d'Aquitaine's'